Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Guzun Corneliu)
Dosarul nr. 3a-1119/24 (2-22170863-02-3a-02102024)

Republica Moldova
Curtea de Apel Centru
D E C I Z I E

18 noiembrie 2025 mun. Chişinău

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al
Curţii de Apel Centru

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Ghenadie Ghedrovici şi Bostan Angela
Grefier Zabulica Ionela

Judecînd în şedinţă publică, cererea de apel declarată de Moscovici Veaceslav asupra hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 17 aprilie 2024, adoptată la acțiunea în contencios administrativ depusă de Moscovici Veaceslav către Uniunea Avocaților din RM, cu participarea terțului Ruslan Cașu, privind anularea actului administrativ și constatarea faptelor,

C O N S T A T Ă:

Obiectul acțiunii, circumstanțele cauzei:

La data de 22.11.2022, Moscovici Veaceslav a depus acțiunea în contencios administrativ depusă de Moscovici Veaceslav către Uniunea Avocaților din RM, cu participarea terțului Ruslan Cașu, prin care a solicitat anularea deciziei nr.***** din 19.09.2022 privind petiția cu nr.*****/2022 din *****.01.2022, ***** din 11.08.2022, a lui Moscovici în privința avocatului Ruslan Cașu și constatarea încălcării în acțiunile avocatului Ruslan Cașu la prestarea serviciilor juridice in baza contractului nr.*****/2019.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 17.09.2019, a încheiat un contract de asistenţă juridică cu nr. *****/2019 cu avocatul Ruslan Caşu privind asistenţa juridică pe o cauză penală aflată la momentul respetiv pe rolul Curţii de Apel Chişinău. Conform contractului semnat, a fost stabilit un onorariu în sumă de 200000 lei acesta fiind achitat prin mai multe tranşe de bani şi anume: 39.200 lei, achitaţi la 17.09.2019; 57.600 lei, achitaţi la 15.10.2019; 105.600 lei, achitaţi la 05.11.2019

Astfel, reclamantul Veaceslav Moscovici a îndeplinit integral obligaţiile sale faţă de avocatul Ruslan Caşu, respectând întocmai pct. 5 stabilit prin Contractul de asistenţă juridică nr. *****/2019 încheiat la 17.09.2019.

Indică că, prin contractul încheiat între Veaceslav Moscovici si avocatul Ruslan Casu, ultimul s-a obligat, pentru suma de 200000 lei, să acorde asistenţă juridică în cadrul cauzei penale aflate la momentul respectiv pe rolul Curţii de Apel Chişinău, însă acesta a executat parţial obligaţiile sale aferente contractului de asistenţă juridică cu nr. *****/2019 din 17.09.2019, pe când preţul contractului a fost recepţionat şi încasat integral.

Menționează Veaceslav Moscovici că pe lângă îndeplinirea în totalitate a obligaţiunilor contractuale, a mai achitat un surplus în sumă de 2400 lei, pe care avocatul Ruslan Caşu i-a încasat, în total estimat la 202400 lei.

Susține că, apelantul Veaceslav Moscovici în calitate de client, a semnat Contractul de asistenţă juridică cu avocatul Ruslan Caşu, dosar nr.*****/2022 când cauza penală în care am fost vizat, se afla spre examinarea pe rolul Curţii de Apel Chişinău.

Potrivit condiţiilor contractului de asistenţă juridică, avocatul sus numit s-a obligat pentru suma de 200000 lei, să acorde asistenţă juridică în ordine de apel şi ulterior în recurs în cauza penală, despre învinuirea pentru escrocherie (tentative) şi falsificarea documentului oficial.

Ulterior Veaceslav Moscovici, în calitate de client al avocatului Ruslan Caşu, nefiind mulţumit de tactica de apărare abordată, la 20.10.2020, a depus la Curtea de Apel Chişinău o cerere prin care în temeiul prevederilor art.71 Cod procedură penală, a renunţat la apărarea avocatului Ruslan Caşu.

Conform Statutului Profesiei de Avocat, art.10 alin.(1) prevede că calitatea serviciilor de asistenţă juridică acordată de avocat trebuie să corespundă bunelor practice profesionale în materie juridică, normleor materiale şi procedurale şi să rezulte într-o conduită profesională corectă. Or, alin. (2) al aceluiaşi articol prevede că asistarea şi reprezentarea clientului impun diligenţă profesională adecvată, pregătirea temeinică a cauzelor, potrivit naturii cazului şi experienţei.

Mai mult ca atât, avocatul Ruslan Caşu, era obligat să prezinte clientului său raportul de activitate însă acestea nu mi-au fost prezentate şi nu i-au fost transmise prin act de predare-primire serviciile prestate şi justificarea onorariului achitat integral în sumă de 200000 lei primţi de către avocat pentru acordarea serviciilor de asistenţă juridică, refuzând astfel restituirea parţială a onorariului recepţionat conform solicitărilor din pretenţia înscrisă la 15.07.2022.

În conformitate cu prevederile art.57 din Statutul profesiei de avocat din 29.01.2011, avocatul Ruslan Caşu este obligat să prezinte clinetului său, la cerere, situaţia privind cheltuielile efectuate pentru îndeplinirea activităţii profesionale încredinţate şi obligaţiile contractuale.

Menţionează că la momentul când a desfăcut contractul cu avocatul Ruslan Caşu, la ultimul rămăsese acte ce îi aparţineau de drept, în original, atunci avocatul l-a obligat să semnez că nu are pretenţie faţă de el şi i-a promis în mod verbal că î-i va restitui actele şi a promis că î-i va raporta darea de seamă căci are nevoie de timp să se pregătească.

Relevă că a semnat faptul că nu are pretenţii pentru şedinţele de judecată petrecute unde a participat şi nu s-a referit la volumul de lucru care nu a fost făcut după desfacerea contractului.

Notează că, avocatul invocă în poziţia la Comisia de Etică că i-a întors 25 de volume de acte, pe când dosarul penal are doar 4 volume, respectiv, aceasta este un fals.

În calitate de probe privind volumul de lucru efectuat, avocatul a prezentat în faţa Comisiei de Etică şi Disciplină nişte extrase din portalul instanţelor de judecată în privinţa unor procese-verbale cu privire la contravenţie în privinţa sa, din 2013, atunci pe când avocatul Ruslan Caşu nu era avocat, nu îl cunoştea şi nici nu avea semnat un asemenea contract de asistenţă juridică.

Mai mult, Ruslan Caşu a prezentat careva mandate, hotărâri judecătoreşti care nu au relevanţă cu reclamantul şi cu contractul de asistenţă juridică cu nr.*****/20219 din 17.09.20219.

Mai indică că, Comisia de Etică şi disciplină nu a prezentat subsemnatului Veaceslav Moscovici, referinţa şi probele depuse de către avocat, pentr a-i oferi acestuia posibilitatea să depună obiecţii la referinţă şi contra probe, până la data desfasurării şedinţei Comisiei.

Astfel, solicită admiterea acțiunii, cu anularea deciziei nr.***** din 19.09.2022 privind petiția cu nr.*****/2022 din *****.01.2022, ***** din 11.08.2022, a lui Moscovici în privința avocatului Ruslan Cașu și constatarea încălcării în acțiunile avocatului Ruslan Cașu la prestarea serviciilor juridice in baza contractului nr.*****/2019.

Hotărîrea instanţei de fond ce constituie obiectul apelului:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 17 aprilie 2024, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ înaintată de Moscovici Veaceslav către Uniunea Avocaților din RM, cu participarea terțului Ruslan Cașu, privind anularea actului administrativ și constatarea faptelor.

Verificarea admisibilităţii apelului:

În dezacord cu soluția hotărârii instanței de fond, la 08.05.2024, Moscovici Veaceslav, a declarat apel asupra hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 17 aprilie 2024.

În conformitate cu prevederile art. 232 alin. (1) Cod administrativ*, apelul se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu stabileşte un termen*

mai mic. Instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată transmite neîntîrziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărîrii, instanţei de apel.

La caz, din materialele cauzei rezultă că, hotărîrea instanţei de fond a fost pronunţată public la 17 aprilie 2024, iar cererea de apel nemotivată a fost depusă la 08 mai 2024. Prin urmare, Completul judiciar constată că, apelul a fost depus în interiorul termenului prevăzut de legislator.

Potrivit art. 232 alin. (2) Cod administrativ, *motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărîrii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată.*

În speță, hotărîrea motivată a fost notificată apelantului la data de 09.09.2024, fapt confirmat prin recipisa anexată /f.d.107/, iar cererea de apel motivată a fost depusă la 09.10.2024, adică cu respectarea prevederilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

Argumentele apelantului vis-a-vis de pretinsa ilegalitate a hotărîrii atacate cu apel:

În motivarea apelului Moscovici Veaceslav a reiterat argumentele de fapt și de drept indicate în acțiunea depusă, menționând că, prima instanță eronat a conchis asupra netemeiniciei revendicărilor formulate în cererea de chemare în judecată.

În aceste circumstanțe, consideră oportună admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii în sensul formulat.

Argumentele participanţilor invocate în cadrul judecării apelului:

Apelantul Moscovici Veaceslav, în ședința instanței de apel a pledat pentru admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

Reprezentantul intimatului Uniunea Avocaților din RM și terțul Ruslan Cașu în şedinţa instanței de apel nu s-au prezentat din motive necunoscute, deşi au fost înştiinţat legal despre locul, data şi ora examinării cauzei, despre motivele neprezenței nu au informat instanța de apel, nu au înaintat cereri de amînare a ședinței sau de examinare în lipsa sa, motiv din care, pornind de la reglementările art.218; 239 lin. (2) Cod administrativ, Completul judiciar a dispus judecarea cauzei în absenţa acestora.

Audiind poziția participantului prezent la proces, studiind materialele dosarului şi înscrisurile administrate, verificând argumentele expuse în cererea de apel, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru conchide că, apelul declarat de Moscovici Veaceslaveste neîntemeiat și urmează a fi respins, cu menţinerea hotărîrii

Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 17 aprilie 2024, reieșind din următoarele considerente.

Aprecierea instanţei de apel a argumentelor părţilor şi cadrului legal aplicabil speţei:

În conformitate cu prevederile art. 195 Cod administrativ, *procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art.169–171.*

Potrivit dispoziţiilor art.219 alin.(1), (3) Cod administrativ, *(1) Instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi. (3) Instanţa de judecată nu are dreptul să depăşească limitele pretenţiilor din acţiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanţii la proces.*

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, *examinînd cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii-* ***respinge apelul.***

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

În temeiul art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.*

Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanţele care au importanţă la soluţionarea cauzei şi care au fost verificate în şedinţa de judecată multilateral, complet, fiind elucidate probele privind circumstanţele constatate ale cauzei.

Prevederile legale enunţate impun în mod expres, obligația instanţei de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Respectiv, conform practicii CEDO instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însuşirea motivelor și concluziilor date de instanţa inferioară. (*Hirro Balani c. Spaniei*, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; *Georgiadis v. Greciei* nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Completul de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Centru, analizând legalitatea hotărârii pronunţate în raport cu prevederile art.225 Cod administrativ; art. 239 – 241 Cod de procedură civilă, constată că aceasta urmează a fi menţinută, or instanţa de fond, corect a elucidat şi constatat circumstanţele cauzei, a verificat şi apreciat obiectiv, probele prezente la materialele cauzei, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

Materialul probatoriu administrat de la dosar, denotă următoarea stare de fapt:

În fapt:

Materialele cauzei și a dosarului administrativ atestă că, la data de 17.09.2019, între Moscovici Veaceslav şi avocatul Ruslan Caşu, a fost încheiat contractul de asistenţă juridică nr.***** /2019, prin care clientul a încredinţat, iar avocatul şi-a asumat obligaţiunea de a-i acorda asistenţă juridică în volumul şi condiţiile prevăzute de Contract şi a-i reprezenta interesele în dosarul penal, despre învinuirea pentru escrocherie (tentativă) şi falsificarea documentului oficial, dosar de pe rolul Curţii de Apel Chişinău (f.d.3 dosar administrativ).

Potrivit pct.5 al contractului de asistenţă juridică nr._*****_/2019 din 17.09.2019, Serviciile Avocatului vor fi remunerate de client în mărime de 200 000 lei.

La data de 21.10.2020 de către Moscovici Veaceslav a fost întocmită declaraţia, prin care ultimul a comunicat faptul că, ”Subsemnatul Moscovici Veaceslav confirm faptul că azi 21 octombrie 2020, reziliez contractul de asistenţă juridică nr. *****/2019 încheiat la data de 17 septembrie 2019 cu avocatul Caşu Ruslan. Contractul îl reziliez din propria iniţiativă. **Pretenţii nu am. ”** (f.d.20 dosar administrativ).

La data de 26 iulie 2022, în adresa Comisiei pentru Etică şi Disciplină din cadrul Uniunii Avocaţilor din Republica Moldova, a parvenit plângerea petiţionarului Moscovici Veaceslav, prin care ultimul a solicitat, atragerea la răspundere disciplinară a avocatului Ruslan Caşu pentru faptul că, acesta refuză să prezinte raportul de activitate aferente serviciilor/acţiunilor prestate/înaintate conform Contractului de asistenţă juridică încheiat. Invocând că, avocatul Ruslan Caşu refuză să îşi justifice onorariul în sumă de 200 000 lei primit anticipat de la Moscovici Veaceslav în calitate de client şi refuză să îl restituie parţial conform cerinţelor legitime ale ultimului.(f.d. 1 - 2 dosar administrativ).

Prin Decizia Comisiei pentru Etică şi Disciplină a Uniunii Avocaţilor din Republica Moldova, nr. ***** din 19 septembrie 2022, asupra petiţiei nr.*****/2022 din 26.07.2022, ***** din 11.08.2022, a cetăţeanului Moscovici Veaceslav în privinţa avocatului Ruslan Caşu, s-a decis: ”*A constata în acţiunile avocatului Ruslan Caşu, titular al licenţei pentru exercitarea profesiei de avocat...,*

lipsa căror-va abateri disciplinare. A respinge petiţia cetăţeanului Veaceslav Moscovici referitor la pretinsele abateri disciplinare din partea avocatului vizat, ea fiind neîntemeiată"(f.d.145-148 dosar administrativ).

Manifestînd dezacordul cu Decizia Comisiei pentru Etică şi Disciplină a Uniunii Avocaţilor din Republica Moldova, nr. ***** din 19 septembrie 2022, Moscovici Veaceslav a sesizat instanța de contencios administrativ cu prezenta acțiune.

Admisibilitatea acțiunii:

Prevederi relevante ale Codului administrativ:

Articolul 20. *Acţiunea în contencios administrativ*

Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Articolul 206. *Felurile acţiunilor în contencios administrativ*

(1) O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare);

Reieșind din cerințele formulate în cererea de chemare în judecată, rezultă că, acțiunea reclamantului este una în contestare.

Articolul 191. *Competenţa jurisdicţională pentru acţiunea în contencios administrativ*

(1) Cu excepţia cazurilor prevăzute la alin.(2) şi (3), judecătoriile soluţionează în fond toate acţiunile în contencios administrativ.

Articolul 196. *Competenţa teritorială pentru acţiunea în contencios administrativ*

(1) Acţiunea în contencios administrativ se depune la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială îşi are sediul autoritatea publică care a desfăşurat activitatea administrativă contestată, daca legea nu prevede altfel.

Ținînd cont de obiectul acțiunii și având în vedere prevederile art.191 alin.(1) Cod administrativ, examinarea prezentei cauze ține de competența Judecătoriei Chișinău, or obiectul acesteia nu se regăsește în excepțiile de la alin.(2) și (3) a art.191 Cod administrativ.

Astfel, acțiunea în contencios administrativ a fost înaintată de reclamant cu respectarea competenței jurisdicționale și teritoriale.

Articolul 17. *Dreptul vătămat*

Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Articolul 39. *Accesul liber la justiţie*

(1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit.

(2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Articolul 189. *Înaintarea acţiunii în contencios administrativ*

(1) Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Articolul 10. *Actul administrativ individual*

(1) Actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Articolul 11. *Categoriile actelor administrative individuale*

(1) Actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;

Instanța de apel remarcă că, actul administrativ contestat – Decizia Comisiei pentru Etică şi Disciplină a Uniunii Avocaţilor din Republica Moldova, nr. ***** din 19 septembrie 2022– reprezintă un act administrativ individual defavorabil pentru Moscovici Veaceslav.

Articolul 19. *Cererea prealabilă*

Cererea prealabilă este instituţia care oferă o cale de soluţionare prejudiciară a litigiilor administrative.

Articolul 162. *Scopul procedurii prealabile*

(1) Procedura prealabilă urmăreşte scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale.

(2) Dacă autoritatea publică nu soluţionează petiţia în termenele prevăzute de prezentul cod, persoana afectată este în drept să depună cerere prealabilă.

(3) Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul;

b) emiterea unui act administrativ individual.

Articolul 208. *Respectarea procedurii prealabile*

(1) Până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepţiile prevăzute de lege.

După cum rezultă din materialele cauzei elucidate anterior, se atestă că Moscovici Veaceslav a respectat procedura prealabilă.

Prin Decizia Comisiei pentru Etică şi Disciplină a Uniunii Avocaţilor din Republica Moldova, nr. ***** din 19 septembrie 2022, cererea prealabilă a fost respinsă.

Decizia nr. ***** din 19 septembrie 2022 a fost comunicată la data de 21.10.2022 prin intermediul poștei electronice /f.d.150 dosar administrativ/ și recepționată de Moscovici Veaceslav la 28.10.2022, fapt confirmat prin avizul de recepție /f.d.151, dosar administrativ/.

Articolul 209. *Termenul de înaintare a acţiunii în contencios administrativ*

(1) Acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia;

Astfel, coroborând prevederile normelor legale citate anterior, cu circumstanțele de fapt ale cauzei, Completul judiciar statuează că, acțiunea înaintată de Moscovici Veaceslav la 22.11.2022, în obligare a fost depusă în instanța de contencios administrativ în termen, cît și cu respectarea procedurii prealabile, din care motive, instanța de fond corect a conchis asupra admisibilității acțiunii și a reținut spre examinare fondul cerințelor formulate în acțiune.

<u>Referitor la fondul acțiunii.</u>

Prevederi relevante ale Codului administrative sunt următoarele:

Articolul 224. *Hotărîrile instanţei de judecată*

(1) Examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri:

a) în baza unei acţiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum şi o eventuală decizie de soluţionare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale şi prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale;

f) respinge acţiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condiţiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit.a)–e).

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 17 aprilie 2024, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ înaintată de Moscovici Veaceslav către Uniunea Avocaților din RM, cu participarea terțului Ruslan Cașu, privind anularea actului administrativ și constatarea faptelor.

Judecând cauza în ordine de apel, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că soluția fondului este una întemeiată, urmând a fi menținută, din considerentele ce vor fi expuse în continuare.

LEGISLAȚIA PERTINENTĂ

Legea cu privire la avocatură nr. 1260-XV din 19.07.2002:

Articolul 1. Noţiunea profesiei de avocat

(1) Profesia de avocat este exercitată de persoane calificate şi abilitate, conform legii, să pledeze şi să acţioneze în numele clienţilor lor, să practice dreptul, să apară în faţa unei instanţe judecătoreşti sau să consulte şi să reprezinte în materie juridică clienţii lor.

(2) Profesia de avocat este liberă şi independentă, cu organizare şi funcţionare autonomă, în condiţiile prezentei legi şi ale statutului profesiei de avocat. Activitatea avocatului nu este activitate de întreprinzător.

Articolul 44. Comisia pentru etică şi disciplină

(2) Comisia pentru etică şi disciplină:

a) examinează plîngerile privind acţiunile avocaţilor şi avocaţilor stagiari;

b) analizează cazurile de încălcare de către avocaţi şi avocaţii stagiari a disciplinei şi a normelor de etică profesională;

c) intentează proceduri disciplinare în privinţa avocaţilor şi avocaţilor stagiari;

d) adoptă decizii corespunzătoare în procedura disciplinară;

Articolul 54. Obligaţiile avocatului

(1) Avocatul este obligat:

a) să pledeze pentru liberul acces la justiţie, pentru un proces echitabil realizat într-un termen rezonabil;

b) să acorde asistenţă juridică conform contractului încheiat cu clientul sau cu oficiul teritorial al Consiliului Naţional pentru Asistenţă Juridică Garantată de Stat;

c) să acorde asistenţă juridică garantată de stat în volumul solicitat de oficiile teritoriale ale Consiliului Naţional pentru Asistenţă Juridică Garantată de Stat;

d) să aplice, în exercitarea profesiei sale, mijloacele şi metodele prevăzute de lege pentru apărarea drepturilor şi intereselor legitime ale clientului;

e) să ţină dosarele de asistenţă juridică în modul stabilit de statutul profesiei de avocat;

f) să ţină registrul actelor certificate în condiţiile art.8 alin.(4). Forma şi conţinutul registrului se aprobă de către Consiliul Uniunii Avocaţilor;

g) să dispună de spaţiu necesar pentru acordarea asistenţei juridice;

h) să informeze Ministerul Justiţiei şi Uniunea Avocaţilor, în termen de 10 zile, despre schimbarea datelor de contact, a sediului cabinetului sau biroului asociat de avocaţi;

i) să urmeze anual cursuri de formare profesională continuă, în volum de cel puţin 16 ore, conform planului aprobat de Consiliul Uniunii Avocaţilor;

j) să prezinte Consiliului Uniunii Avocaţilor, în termen de 5 zile de la scadenţă, dovada achitării amenzii;

k) să respecte normele Codului deontologic al avocatului şi prevederile statutului profesiei de avocat.

(2) Avocatul nu este în drept să acorde asistenţă juridică persoanei dacă:

a) în cauza dată, el acordă sau a acordat asistenţă juridică unor persoane ale căror interese vin în contradicţie cu interesele persoanei în cauză;

b) în cauza dată, el a participat în calitate de judecător, procuror, persoană care efectuează urmărirea penală, expert, specialist, traducător, martor sau martor asistent;

c) la urmărirea penală sau la examinarea cauzei date, a participat o persoană cu care avocatul se află în raporturi de familie, de rudenie sau care îi este afin;

d) există un conflict de interese.

(3) Avocatul nu are dreptul să acţioneze contrar intereselor legitime ale clientului, să ocupe o poziţie juridică fără a o coordona cu acesta (cu excepţia cazurilor cînd clientul îşi recunoaşte vina), să refuze, fără motive întemeiate, apărarea bănuitului, învinuitului, inculpatului sau a condamnatului, la care s-a obligat.

Articolul 56. Răspunderea disciplinară

(1) Încălcarea prevederilor prezentei legi, ale altor acte normative ce reglementează activitatea de avocat, precum şi încălcarea gravă a normelor Codului deontologic al avocatului constituie temei pentru tragerea la răspundere disciplinară a avocatului.

(2) Sesizările referitoare la acţiunile avocaţilor, precum şi informaţia cu privire la abaterile disciplinare comise de avocat în timpul exercitării atribuţiilor profesionale, se examinează de către Comisia pentru etică şi disciplină. În cazul existenţei unor temeiuri suficiente, comisia dispune efectuarea unui control. Controlul se efectuează de către membrii comisiei sau se pune în sarcina baroului.

(3) Comisia pentru etică şi disciplină trebuie să solicite avocatului căruia i-a fost intentată procedura disciplinară explicaţii în scris, acte şi alte materiale necesare pentru adoptarea unei decizii obiective.

(4) În cazul în care se adeveresc unele abateri comise de avocat, preşedintele Comisiei pentru etică şi disciplină prezintă materialele despre avocatul în cauză spre examinare comisiei.

(5) Examinarea de către Comisia pentru etică şi disciplină a materialelor ce ţin de abaterile disciplinare constituie o procedură disciplinară.

(6) Comisia pentru etică şi disciplină adoptă una din următoarele decizii:

a) privind aplicarea sancţiunii disciplinare;

b) privind efectuarea unui control suplimentar;

c) privind lipsa încălcărilor în acţiunile avocatului;

d) privind încetarea procedurii, în cazurile stabilite de prezenta lege.

(7) Decizia Comisiei pentru etică şi disciplină se face publică.

(8) Avocatul căruia i s-a intentat o procedură disciplinară este în drept să asiste la examinarea chestiunii privind tragerea lui la răspundere disciplinară şi să dea explicaţii.

Articolul 63. Remunerarea activităţii de avocat

(1) Munca avocatului este remunerată din contul onorariilor primite de la persoanele fizice şi juridice.

(2) *Mărimea onorariului se stabileşte prin acordul părţilor şi nu poate fi schimbată de autorităţile publice sau de instanţa de judecată*.

Prevederi relevante ale Statutului profesiei de avocat din 29.01.2011:

Articolul 6. Forma şi conţinutul contractului de asistenţă juridică

(1) Contractul de asistenţă juridică este încheiat în formă scrisă. El trebuie să îndeplinească toate condiţiile prevăzute de Lege prin care acesta dobândeşte putere juridică şi este înregistrat la cabinetul avocatului sau la biroul asociat de avocaţi.

(3) Avocatul va ţine o evidenţă strictă a contractelor încheiate într-un registru şi va păstra în arhiva sa un exemplar al fiecărui contract, în original, sau un exemplar primit prin fax / poştă electronică, în cazurile în care contractul este încheiat prin mijloace de comunicare la distanţă, care pot reproduce semnăturile părţilor.

Articolul 7. Efectele contractului de asistenţă juridică

În cazul în care se angajează să asiste şi să reprezinte un client într-o procedură legală, avocatul îşi asumă obligaţiile prevăzute de Lege, prezentul Statut şi contract, precum şi consecinţele care apar din asumarea respectivă.

Articolul 57 Obligaţiile avocatului

(32) Avocatul este obligat să prezinte clientului, la cerere, situaţia privind cheltuielile efectuate pentru îndeplinirea activităţii profesionale încredinţate şi a cărei rambursare o solicită.

Raportând cadrul legal citat la circumstanțele speței, Colegiul consideră că, Comisia pentru Etică şi Disciplină a Uniunii Avocaţilor din Republica Moldova a soluționat cazul lui Moscovici Veaceslav, în limita și în conformitate cu dreptul său discreționar prevăzut de art.16 Cod administrativ.

Completul judiciar reține că, la data de 26.07.2022, apelantul Moscovici Veaceslav, a depus o plângere în adresa Comisiei pentru Etică şi Disciplină din cadrul Uniunii Avocaţilor din Republica Moldova, prin care ultimul a solicitat, atragerea la răspundere disciplinară a avocatului Ruslan Caşu pentru faptul că, acesta refuză să prezinte raportul de activitate aferente serviciilor/acţiunilor prestate/înaintate conform Contractului de asistenţă juridică încheiat. Invocând că, avocatul Ruslan Caşu refuză să îşi justifice onorariul în sumă de 200 000 lei primit anticipat de la Moscovici Veaceslav în calitate de client şi refuză să îl restituie parţial conform cerinţelor legitime ale ultimului.(f.d. 1 - 2 dosar administrativ).

Prin Decizia Comisiei pentru Etică şi Disciplină a Uniunii Avocaţilor din Republica Moldova, nr. ***** din 19 septembrie 2022, asupra petiţiei nr.*****/2022 din 26.07.2022, ***** din 11.08.2022, a cetăţeanului Moscovici Veaceslav în privinţa avocatului Ruslan Caşu, s-a decis: ”*A constata în acţiunile avocatului Ruslan Caşu, titular al licenţei pentru exercitarea profesiei de avocat..., lipsa căror-va abateri disciplinare. A respinge petiţia cetăţeanului Veaceslav Moscovici referitor la pretinsele abateri disciplinare din partea avocatului vizat, ea fiind neîntemeiată*"(f.d.145-148 dosar administrativ).

La caz, instanța de fond just a statuat că activitatea administrativă efectuată de către autoritatea publică pârâtă este una legală şi întemeiată. Or, autoritatea publică la soluţionarea speţei a cercetat complet şi multiaspectual circumstanţele şi autoritatea în limita competenţei, a emis un act administrativ, prin care şi-a realizat scopul său legal.

Art.56 al Legii cu privire la avocatură nr.1260 din 19 iulie 2002, indică expres că, (1) Încălcarea prevederilor prezentei legi, ale altor acte normative ce reglementează activitatea de avocat, precum şi încălcarea gravă a normelor Codului deontologic al avocatului constituie temei pentru tragerea la răspundere disciplinară a avocatului. (2) Sesizările referitoare la ***acţiunile avocaţilor***, precum şi informaţia cu privire la abaterile disciplinare ***comise de avocat în timpul exercitării atribuţiilor profesionale***, se examinează de către Comisia pentru etică şi disciplină. În cazul existenţei unor temeiuri suficiente, comisia dispune efectuarea unui control. Controlul se efectuează de către membrii comisiei sau se pune în sarcina baroului.

Totodată, potrivit art.57 alin.(32) din Statutul profesiei de avocat din 29.01.2011, ***avocatul este obligat să prezinte*** clientului, ***la cerere*****,** situaţia privind cheltuielile efectuate pentru îndeplinirea activităţii profesionale încredinţate şi a cărei rambursare o solicită.

Completul judiciar reține că, din actele cauzei nu rezultă că reclamantul Moscovici Veaceslav a înaintat o asemenea cerere către avocatul Ruslan Caşu, referitor la situaţia privind cheltuielile efectuate pentru îndeplinirea activităţii profesionale încredinţate.

Prin urmare, alegațiile reclamantului/apelant precum că, avocatul Ruslan Caşu era obligat să-i prezinte lui Moscovici Veaceslav raportul de activitate însă acesta nu i la prezentat şi nu i s-a transmis prin act de predare-primire serviciile prestate adică justificarea onorariului în suma de 200000 lei primiţi anterior pentru acordarea serviciilor de asistenţă, sunt neîntemeiate și vin în contradicție cu suportul probator administrat la caz.

Mai mult că, la materialele cauzei este anexată declaraţia din 21.10.2020, prin care Moscovici Veaceslav a susţinut că reziliază contractul de asistenţă juridică din

proprie iniţiativă. Totodată este indicat **că pretenţii nu are** (f.d.20 dosar administrativ).

În altă ordine de idei, în ceea ce privește alegațiile reclamantului/apelant precum că, avocatul Ruslan Cașu nu a restituit niște înscrisuri în original care se aflau la ultimul, corect au fost respinse de către instanța de fond. Or, la materialele cauzei nu sunt prezente cereri din partea reclamantului/apelant Moscovici Veaceslav cu privire la restituirea înscrisurilor în original.

În concret, este de subliniat că, apelantul/reclamant Moscovici Veaceslav a semnat declaraţia din 21.10.2020, prin care a reziliat contractul şi a declarat că nu are pretenţii.

În continuare, din textul acțiunii înaintate cât și a cererii de apel, apelantul/reclamant Moscovici Veaceslav a invocat precum că, avocatul Ruslan Caşu a executat parţial obligaţiunile sale aferente Contractului de asistenţă juridică nr.***** din 2019 din 17.09.2019, pe când preţul contractului l-a recepţionat integral.

Completul judiciar reține că, argumentele apelantului/reclamant vin în contradicție cu materialul probator. Or, în plângerea adresată Comisiei pentru Etică şi Disciplină, ultimul indică că, ”***atenționez că eu ca client nu am pretenţii faţă de avocatul Ruslan Caşu pentru serviciile juridice prestate în cadrul reprezentării în cauza penală***” (f.d.1-verso, dosar administrativ).Respectiv, argumentele reclamantului nu pot fi reținute de către instanța de judecată..

Instanța de apel reiterează că, prin contractul de asistenţă juridică nr.***** din 2019 din 17.09.2019 avocatul ***şi-a asumat obligaţiunea de a-i acorda asistenţă juridică în volumul şi condiţiile prevăzute de Contract şi a-i reprezenta interesele în dosarul penal,*** despre învinuirea pentru escrocherie (tentativă) şi falsificarea documentului oficial, dosar de pe rolul Curţii de Apel Chişinău (f.d.3 dosar administrativ).

Potrivit pct.8 al contractului de asistenţă juridică din 17.09.2019 m.*****/2019, este expres menţionat că, durata contractului- acordarea asistenţei juridice în instanţa de apel (f.d.3 dosar administrativ).

Prin urmare, instanța de fond corect a statuat că, argumentele reclamantului precum că avocatul urma să presteze serviciile juridice până la emiterea deciziei irevocabile sunt nefondate și urmează a fi respinse. Or, deciziile instanței de apel sunt definitive de la pronunțare, acestea devenind irevocabile prin neatacare sau menținerea deciziei instanței de apel de către Curtea Supremă de Justiție.

În ce privește argumentul părții apelante referitor la faptul că, avocatul Cașu Ruslan refuză să-și justifice onorariul în sumă de 200 000 lei primit anticipat pentru ca acesta să reprezinte pe cauza penală atât în ordine de apel cât şi în ordine de recurs, instanța de de fond corect a statuat că, din momentul în care Moscovici Veaceslav a semnat contractul de asistenţă juridică nr.***** din 2019 din

17.09.2019, se prezumă că, mărimea onorariului a fost stabilită prin acordul părţilor, ceea ce denotă că reclamantul a fost decacord cu suma de 200 000 lei pentru prestarea serviciilor juridice. Mai mult că, prin declaraţia de reziliere unilaterală a contractului de asistenţă juridică din 21.10.2020, reclamantul a declarat că nu are pretenţii.

Subsecvent, ţinând cont de respingerea ca fiind neîntemeiate a pretenţiilor reclamantului de anulare a deciziei Comisiei pentru Etică şi Disciplină a Uniunii Avocaţilor din Republica Moldova, nr. ***** din 19 septembrie 2022, asupra petiţiei nr.*****/2022 din *****.07.2022, ***** din 11.08.2022, instanța de fond corect a respins şi cerinţa privind constatarea încălcării în acţiunile avocatului Ruslan Caşu la prestarea serviciilor juridice în baza contractului nr.*****/2019.

Astfel, analizând normele legale în coraport cu circumstanţele cauzei, precum și criticele aduse actului contestat de către apelant, Completul judiciar apreciază ca fiind întemeiată soluția instanței de fond de respingere a pretențiilor reclamantului.

Or, din analiza Decizia Comisiei pentru Etică şi Disciplină a Uniunii Avocaţilor din Republica Moldova, nr.***** din 19 septembrie 2022, se atestă că, este una legală și întemeiată, iar la soluționarea speței autoritatea publică/pârâtă a cercetat complet și multiaspectual circumstanțele speței.

Urmare a constatărilor detaliate supra vis-a-vis de circumstanțele faptice ale cazului dedus judecării în ordine de apel, Completul judiciar concluzionează că, argumentele expuse de către Moscovici Vaeceslav în cererea de apel sunt lipsite de substanță obiectivă, iar instanța de fond - reieșind din cumulul probelor administrate, a soluționat cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă fiind legală şi întemeiată, în corespundere cu art. 130 CPC.

Prin prisma acestor constatări, Completul judiciar concluzionează că la caz dubiul judiciar a fost înlăturat, netemeinicia cerințelor părții apelante a fost demonstrată, iar argumentele invocate de către apelantă poartă caracter pur formal.

Cercetând cu maximă diligență materialele prezentate, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru notează că dosarul nu conţine vreun element susceptibil să o facă să ajungă la o altă concluzie în prezenta cauză.

Sintetizând cele detaliate mai sus, statuând cu certitudine că argumentele părții apelante sunt neîntemeiate, iar hotărârea instanţei de fond este legală și întemeiată, Completul de Contencios Administrativ conchide a respinge apelul declarat de Moscovici Veaceslav şi a menţine hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 28 martie 2024.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin (1) lit. a) Cod administrativ, art. 389-390 CPC, Completul de Contencios Administrativ din cadrul Colegiului Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Centru

D E C I D E :

Apelul declarat de Moscovici Veaceslav, ***se respinge.***

Se menține hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 17 aprilie 2024.

Decizia este executorie de la emitere, însă poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie.

Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni.

Președintele completului,

Judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Ghedrovici Nicolae

Bostan Angela